

Fons documental de la Biblioteca de Catalunya

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Biblioteca de Catalunya. Antic Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.c/ Hospital, 56. 08001 BARCELONA
Emplaçament	A l'antic Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, entre els carrers Carme i Hospital de Barcelona.

Coordenades:

Latitud:	41.66577
Longitud:	1.86396
UTM Est (X):	405424
UTM Nord (Y):	4613291

Classificació

Número de fitxa	08262-62
Àmbit:	Patrimoni documental
Tipologia	Fons documental
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani
Segle	XIV-XIX
Autoria de l'element:	Diferents membres de la saga dels Barons de Castellet.
Estat de conservació	Bo
Protecció	Física
Accés	Restringit
Ús actual:	Científic
Titularitat	Pública
Titular:	Biblioteca de Catalunya. c/ Hospital, 56. 08001 BARCELONA
Autoria de la fitxa	María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa:	dl., 10/05/2004 - 02:00

Descripció

La biblioteca de Catalunya conserva diferent documentació que té relació amb Sant Vicenç de Castellet. Per una banda conserva el Fons del Baró de Castellet i, per altra, pergamins solts que tenen relació amb Sant Vicenç. Dels pergamins solts hi ha un, el nº 13014: any 1301, greuges de Sibil·la de Castellet davant Guillem de Montcada. El Fons del Baró de Castellet constitueix un dels fons més importants que es conserven a la biblioteca, recopilat i aglutinat per Marià Alegre i Aparici, últim baró de Castellet. Es troba a la secció de manuscrits, fons i col·leccions documentals. Està format per 229 capsos, 27 llibres i 128 lligalls principalment en paper, dels segles XVI al XIX, tot i que predominen els segles XVIII i XIX. L'inventari del fons va ser actualitzat el juliol del 2003, essent un inventari molt acurat que s'acompanya d'una breu evolució històrica de les nissagues que apareixen a la documentació i que posseïen aquest fons. La documentació és de tipus econòmic, fabril i comercial fonamentalment. També hi ha documents privats que informen sobre l'estament social i relacions de parentiu d'una de les famílies que va protagonitzar la revolució industrial catalana; així com referent a la senyoria de Castellet, de l'administració del patrimoni (comptes de masovers, rebuts, arrendaments), documentació de la sol·licitud i concessió del títol de baró. Hi ha també un fons de processos civils vistos per la Real Audiència de Barcelona i portats majoritàriament per Francisco Aparici i altres membres de la família que es dedicaven al dret (aproximadament 2000 causes).

Observacions:

L'accés és restringit a l'arxiu - secció de manuscrits de la biblioteca.

Història

Per tal de comprendre el tipus de documents que es troben al fons i la procedència d'aquests, convé fer una breu aproximació a algunes de les nissagues que van donar origen a la baronia de Castellet. Hi ha diferents nissagues relacionades: els Roig, els Aparici, els Amat, els Alegre i els Gibert. La nissaga Aparici és originària d'Arinyà. Josep Aparici (1654-1731), nascut a Caldes de Montbuí, geògraf, va fer un mapa del principat de Catalunya amb la demarcació de corregiments a sobre de la de vegueries, i que va dedicar a Felip V. Una neta d'aquest, Maria Aparici i d'Amat, va entroncar en matrimoni amb els Alegre i Roig, essent la mare del baró de Castellet, Marià Alegre i d'Aparici. Els Amat, representats per Pau Amat (mort el 1667) que es va casar amb Teresa de Cardona i a través d'ella entra el senyoriu sobre Sant Vicenç de Castellet a la família Amat. El seu fill, en no tenir descendència, va nomenar hereu al nebot Marià Alegre i d'Aparici. Marià Alegre i d'Aparici (1757-1831) va ser el primer baró de Castellet, nomenat baró el 1797 per Carles IV d'Espanya, i va rebre importants fortunes d'herència dels Roig, Alegre, Amat, Aparici, i del seu padastre Agustí Gibert; amb el conseqüent arxiu documental de cada part. Va contraure matrimoni amb Paula de Duràn i de Cerdà, i va morir sense fills als 74 anys donant el seu llegat i fortuna en testament a l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona l'any 1831. L'any 1918 l'Hospital va voler desfer-se'n per manca d'espai idoni quan organitzava el seu trasllat a l'edifici de Domènech i Montaner. L'Institut d'Estudis Catalans va adquirir el fons junt amb bona part de l'arxiu hospitalari i el va dipositar a la secció de fons i arxius de la Biblioteca de Catalunya.

Bibliografia

Inventari del fons del Baró de Castellet. Secció de manuscrits. Biblioteca de Catalunya. 2004. AINAUD DE LASARTE, J.M. (1994). Els Barons de Castellet. Còpia en paper de la conferència realitzada a la Biblioteca

Popular Vives i Casajuana el 27 de maig de 1994. Fons col·lecció local de la Biblioteca. SUADES, J; i altres. (1986). "Sant Vicenç de Castellet" dins Ferrer i Alòs, Llorenç (coordinador). Història del Bages, col·lecció Història de les Comarques de Catalunya. Manresa, Parcir Edicions.